Hallebaststraat 3

Ieper, West-Vlaanderen

2026D77

ARCHEOLOGIENOTA

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

RUBEN WILLAERT NV

8200 SINT-MICHIELS-BRUGGE

TEN BRIELE 14 | BUS 15

AUTEUR:

Wouter Van Goidsenhoven

© Ruben Willaert NV, Sint-Michiels-Brugge, 2026

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert NV. Ruben Willaert NV aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

INHOUDSTAFEL 1
INLEIDING 2
1. PROGRAMMA VAN MAATREGELEN 3
1.1 Administratieve gegevens 3
1.2 Synthese 5
1.3 Gemotiveerd advies 6
BIBLIOGRAFIE 7
BIJLAGE 8

INLEIDING

De initiatiefnemer plant de inrichting van een landbouwbedrijf aan de Hallebaststraat te Ieper. De totale oppervlakte van het projectgebied bedraagt 11 173 m², de gecombineerde oppervlakte van de geplande bodemingrepen bedraagt meer dan 5000 m².

Het projectgebied situeert zich volgens het gewestplan in een zone bestemd als agrarisch gebied. Het plangebied situeert zich noch binnen een vastgestelde archeologische zone, noch binnen een archeologische site, noch binnen een gebied waar geen archeologie te verwachten valt. Deze archeologienota wordt opgemaakt omdat de gecombineerde oppervlakte van de geplande bodemingrepen meer dan 5000 m² bedraagt.

RUBEN WILLAERT NV is aangesteld om deze archeologienota in de eerste plaats door middel van een bureaustudie op te maken met het oog op een advies naar uitgesteld vooronderzoek, werfbegeleiding, of vrijgave van het terrein.

1. PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

1.1 Administratieve gegevens

PROJECTCODE	2026D81	
ERKENNINGSNUMMER	OE/ERK/ARCHEOLOOG/2015/0069	
BOUNDING GEOMETRY	X_1: 41032	Y_1: 167874
	X_2: 41825	Y_2: 168055
KADASTER	Ieper, Afdeling 13 (Dikkebus), Sectie B, nr's: 548a, 549e, 549d	
GEOGRAFISCHE INPLANTING	Figuur 1	

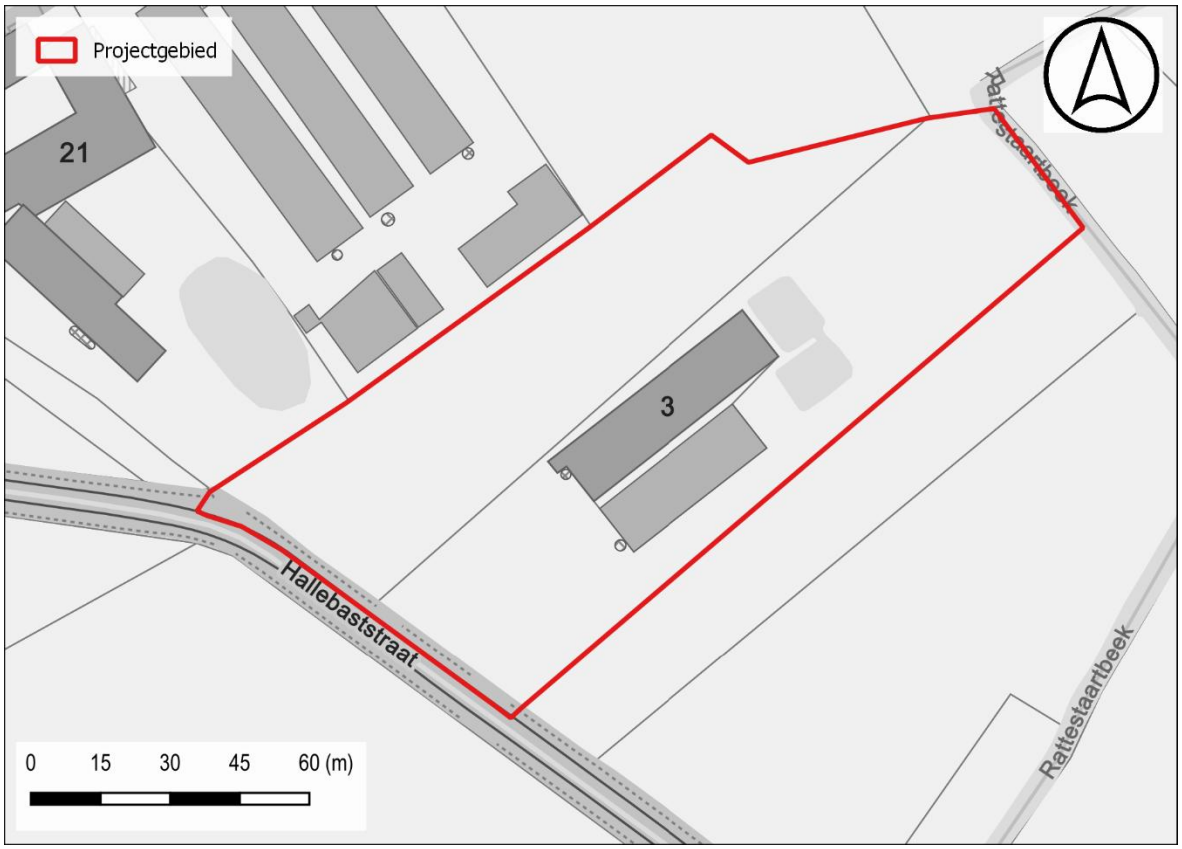

Figuur 1: Situering projectgebied t.a.v. GRB-basiskaart (© geopunt)

1.2 Synthese

De opdrachtgever plant de bouw van nieuwe stallen met bijhorende infrastructuur op een bestaande veehouderij aan de Hallebaststraat 3 te Dikkebus, deelgemeente van Ieper. Het volledige plangebied heeft een oppervlakte van ca. 11 173 m^2. Initieel worden de reeds aanwezige stallen gesloopt, deze stallen zijn voorzien van een mestkelder. De aanwezige waterbekkens worden gedempt. Vervolgens worden nieuwe stallen gebouwd, een bufferbekken uitgegraven en nieuwe silo's en verharding voorzien. De gecombineerde oppervlakte van de geplande ingrepen bedraagt ca. 4981 m². In overlap met de sloopwerken bedraagt de oppervlakte van de ingrepen iets meer dan 5000 m², waardoor een archeologienota nodig is.

Dikkebus is gelegen ten zuidwesten van Ieper, in het overgangsgebied tussen de Zuid-West-Vlaamse heuvels en de stroomvlakte van de IJzer. Het plangebied situeert zich ten zuiden van het dorpscentrum en is gelegen in de (oude) vallei van de Rattestaartbeek. De Quartairgeologische kaart geeft ter hoogte van het plangebied een profiel weer waarvan de top bestaat uit fluviatiele afzettingen van het Holoceen. De bodemkaart duidt ter hoogte van het plangebied dan ook een hydromorfe kleibodem aan. De locatie, binnen een beekvallei, was in het verleden, tot aan het verleggen van de beek, weinig geschikt voor bewoning of bewerking. Op het DHMV is te zien dat de huidige stallen op een verhoogde strook zijn gerealiseerd. Vermoedelijk is dit deels te wijten aan

De cartografische bronnen geven een landelijke omgeving weer die rijk is aan boomgaarden. Op de Ferrariskaart is het huidige stratenpatroon reeds te herkennen. Ter hoogte van het plangebied is geen bebouwing afgebeeld, het terrein is ingekleurd als grasland en omgeving door boomgaarden. In de nabije omgeving zijn meerdere hoeves afgebeeld. Dit beeld wijzigt nauwelijks op het 19^e-eeuwse kaartmateriaal. Op de Vandermaelenkaart is vroegere verloop van de Rattestaartbeek te herkennen. Deze waterloop wordt wel aangeduid met de naam 'Vijver Beek'. Tijdens WOI komt de omgeving van Dikkebus binnen de geallieerde logistieke zone te liggen. Er is navraag gedaan bij Dr. Birger Stichelbaut (UGent) om de eventuele aanwezigheid van WO I-gerelateerde structuren na te gaan. Uit de beschikbare bronnen blijkt dat aan de noordzijde van het perceel een viertal geschutstopstellingen aanwezig zijn. Deze interfereren niet met de geplande bodemingrepen. Langs de westzijde van het projectgebied loopt een smalspoorlijn. De omgeving wordt verwoest door de Duitse artillerie.Op een luchtfoto uit januari 1918 zijn de geschutsstellingen zijn niet (meer) goed zichtbaar. De smalspoorlijn is wel waar te nemen. Binnen de orthofotosequentie van de voorbije decennia is de huidige toestand te zien vanaf de opname van de jaren '80.

In de ruime omgeving is nog maar in beperkte mate archeologisch onderzoek uitgevoerd. Verder richting het westen, op hoger gelegen terrein werden de restanten van een kampement van het Gemenebest uit WOI onderzocht. Hierbij werden meerdere structuren blootgelegd die wijzen op de aanwezigheid van tenten en barakken en voornamelijk uitrustingsstukken van Britse makelij gerecupereerd. Daarnaast bestaan de gekende waarden in de omgeving uit de cartografische indicatoren van laatmiddeleeuwse of vroegmoderne omwalde hoevecomplexen.

Hoewel in de omgeving van het plangebied zeer zeker uitgegaan moet worden van een trefkans inzake archeologisch erfgoed wordt, vanwege de eerder beperkte verwachting en

reeds aanwezige infrastructuur, een doorlopend onderzoekstraject als weinig zinvol ingeschat.

1.3 Gemotiveerd advies

Met betrekking tot de geplande ingrepen aan de Hallebaststraat te Dikkebus worden geen bijkomende onderzoeksdaden aanbevolen.

Vooreerst moet gewezen worden op de landschappelijke situatie. Het plangebied is gelegen in een oude beekvallei. Dit terrein was in het verleden simpelweg niet geschikt voor bewoning. Ook met betrekking tot artefactensites is de verwachting beperkt. De erosieve werking van de beek zal ongetwijfeld eventueel aanwezige artefactenconcentraties opgeruimd hebben.

Daarnaast moet ook gewezen worden op de aanwezige infrastructuur. Redelijkerwijs kan aangenomen worden dat de mestkelders en waterbekkens het bodemarchief reeds hebben omgewoeld en verstoord. Ook met betrekking tot de aanwezige ophoging kan aangenomen worden dat de teelaarde in eerste instantie is afgegraven. Daarnaast dient ook rekening gehouden te worden met de impact van de artilleriebeschietingen tijdens WOI die een bijkomende verstorende impact gehad zal hebben op het bodemarchief.

Op basis van voorgaande redenering, nl. een zeer lage verwachting in combinatie met een aangenomen mate van verstoring, kan enkel geconcludeerd worden dat de kans op wezenlijke kenniswinst of nieuwe inzichten bij verder archeologisch onderzoek zeer beperkt is. Vanwege dit beperkte potentieel aan kenniswinst wordt een doorlopend onderzoekstraject dan ook als zeer beperkt ingeschat.

BIBLIOGRAFIE

LITERATUUR

Niet van toepassing

KAARTMATERIAAL

Niet van toepassing

DIGITALE BRONNEN

www.geopunt.be

https://dov.vlaanderen.be

https://inventaris.onroerenderfgoed.be

https://cartesius.be

https://loket.onroerenderfgoed.be

BIJLAGE

FIGURENLIJST

Figuur 1: Situering projectgebied t.a.v. GRB-basiskaart (© geopunt)..... 4